

UREDNIŠTVO ZARJE je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 8 (iskarna I. nadst.). Uradne ure za stranke so od 10. do 11. dopoldne in od 8. do 6. popoldne vsak dan razen nedelj in praznikov. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

NAROČNINA: celoletna po pošti ali s pošiljanjem na dom za Avstro-Ogrsko Bosno K 21.80, polletna K 10.80, četletna K 5.40, mesečna K 1.80; za Nemčijo celoletno K 26.40; za ostalo inozemstvo in Ameriko celoletno K 36. —

Posamezne številke po 8 vin.

ZARJA

ZARJA izhaja vsak dan razen nedelje in praznikov
ob pol 11. dopoldne.

UPRAVNIŠTVO se nahaja v Šelenburgovi ulici št. 6, II., in uraduje za stranke od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 7. zvečer. Inzerati: enostopna petintrstica 30 vin., pogojen prostor, poslana in reklame 40 vin. — Inzerate sprejema upravništvo.

Nefrankirana ali premalo frankirana pisma se ne sprejemajo. Reklamacije lista so poštne proste.

Štev. 316.

V Ljubljani, v sredo dne 26. junija 1912.

Leto II.

Molohova predrznost.

Slavna patriotska večina v poslanski zbornici, s klerikalci v sredi, ki naklada ljudstvu nova vojaška bremena na pleča, bi najraje potihoma izvršila svoje zlodejstvo nad avstrijskim prebivalstvom in molče zagnala plen militarističnemu molohu v žrelo. V razpravi o brambni predlogi je od sile malobedna in svoje občutke razodeva le v navdušenem glasovanju. Vso debato oskrbujejo skoro le socialni demokrati — ne da bi prepričali militaristične navdušenjake, zanje je vsak argument bob v steno — temveč da pokažejo prebivalstvu greh, ki se v poslanski zbornici pravkar godi nad njim.

Na sobotni seji je sodr. Leuthner v sijajnem govoru kot poročevalec manjšine razkril še enkrat vso infamijo, ki je obsežena v tej znameniti brambni »reformi«; govor objavljamo v naslednjem po zapisniku:

Preko moči!

Avstrijska armada bo po tej reformi dosegla mirovno stanje 520.000 mož — ogromen naveden in nezmeren obseg. Avstro-Ogrska doseže kontingent, ki jo postavlja v eno vrsto z obema vojaškima državama v Evropi: z Nemčijo in Francijo, ki pa v gospodarskem pogledu nadkriljujeta vse ostale. Avstro-Ogrska gre do skrajnih mej, celo preko moči, če upoštevamo gospodarsko šibkost naše dežele. Mirovno oboroževanje ni odvisno le od številca duš v državi, temveč tudi od splošnih gospodarskih in kulturnih razmer, in ne gre vzporediti Avstro-Ogrske z Nemčijo, Avstro-Ogrske, katere komaj petnajst milijonov prebivalstva stoji na gospodarski stopnji, ki jo povprečno zavzema nemška prebivalstvo, do čim živj ostanek na gospodarski stopnji, ki ga je Nemčija že pred petdesetimi leti zapustila.

Le seštejmo, kar je na najrazličnejših mestih precej prikrito proračunjeno za finančno breme bližnjih petdesetih let. Za vojsko in domobranstvo bo v prihodnjih letih potrebščina narasla za najmanj 120 milijonov, v čemer pa se niso všeti vsakoletni petdesetmilijonski krediti za zgradbo dremotov. Od bosenske krize sem so se izdatki za vojsko in za brodogradnjo podvojili! Ali pa se je v tem času podvojilo tudi naše bogastvo, naše gospodarsko delovanje in naše število? Odkod zajemamo pogum za tak skrajni prenapor naših sil, za zakon, kateri obsega v sebi še nadaljine razvite, ki nas bodo pognali v nove izdatke? (Živahno pritrdjevanje socialnih demokratov.)

»Prostovoljci« in delavci.

Težišče svojih izvajanj zoper mene je položil dr. Sommer v ustanovo enoletnih prostovoljcev. Zastopniki proletariata izjavljajo privilegiranje mlade inteligence za žalitev in zaničevanje proletariata. Nobena skupina nima tolike ljubezni in tolikoga spoštovanja do vsega, kar se imenuje kultura, kot socialna demokracija. Delavci se uklanjajo stvarnim kulturam, nje vodilnim duhovom celo tedaj, če so jim leti sovražni. Ampak prav odločno se upirajo, da bi se blesk, ki obžareva glave pičlih poedincev, obviljal kot nekaka gloriola okolo brezpomembnih desetstotnikov, katerih vsa zasluga je v tem, da so nekaj let predsedali na šolskih klopetih. (Odobranje socialnih demokratov.) S slavo Helmholtza ali Ibsena se ne da dokazati neobhodna potreba enoletne prostovoljske službe za ljudi, ki so v kaki zasebni šoli osem let šolnino plačevali. Socialni demokrati se ne vojskujejo zoper inteligenco, temveč se bojujejo le zoper man-

darinstvo izpitov. In v imenu plasti, ki bije krvav boj za razvoj, odklanjajo, da se postavljajo popisani papir izpričevala med pravico in pravico in koplji na eni strani privilegije in na drugi strani pomnožena bremena. (Živahno pritrdjevanje socialnih demokratov.)

Ali ljudje, ki izhajajo iz srednjih šol, krčijo pot kulturi in jo odkrivajo. Če hočete štiti gonilne sile moderne dobe — oni pičli so, ki korakajo v kulturnem razvoju naprej in odkrivajo dežele prihodnosti in pa poetariat. Če ne bi bilo delavcev, ki tišče za kulturo in ki napravljajo iz kulture svetinjo, fetiš: kako bi bilo danes z varnostjo kulture. Z njenimi upi na bodočnost. Če smo danes zavarovani pred povratkom rimskih razmer, če dandanašnji demagog ne nahaja okvavljenih rok, ki bi ga dvigale na višek oblasti. Ne gre zahvala policiji, ne vojaštvu, niti socialni demokraciji ne, temveč izključno le kulturnemu stremljenju proletariata, ki je najsvetejša, najvišja, najživejša in najsmelejša sila v vsej družbi. (Živahno odobravanje socialnih demokratov.) Pač se le malemu številu posreči, da doseže iz te velike, temne mase samoizobrazbo, ampak življenje teh poedincev kaže, da mučenštvo revnega študenta zaostaja daleč za martirjem revnega delavskega samouka. Tu, če sploh kje, je čisto stremljenje kvišku, tu deluje duševna kultura kot notranji, gonilni in neodoljivi navedni imperativ.

Dr. Sommer: Teh misli ni nihče pobijal!

Leuthner: Naj z besedami pobijate ali ne, je navsezadnje vseeno. Zoper vaše besede bi se ne bili obračali, da niso pojasnili, zakaj naj se sinovom buržvazije postavi privilegij v zakon, zakaj naj za te sinove buržvazije služijo primerno število proletarskih sinov tretje leto. S tem bodi ta diskusija odpravljena, diskusija, ki je žal ni mogoče zaključiti z dejanjem, ker ta zakon ni ustanovljen le zoprnega privilegija za dvajset let, temveč ga še pomnožuje. Ampak brez ugovora, ki so smeli ostati vaši poskusi, da postavite najostudnejše privilegiranje enega sloja za varstvo največjih svetinj človeštva.

Policijski beriči.

Odkod zajemajo meščanski poslanci pogum, da puščajo v zakon zastarelo določbo o uporabi vojaštva v mirovni časih, zakaj puščajo oblastnikom oblast, ki ima škodljive učinke? Ravno meščanske stranke naj bi imele pred očmi, da se vojaške asistencije, ki jih napravljajo za posvečene institucije v državi, ne uporabljajo le ob delavnikih, pri stavkah, temveč da uzanajo takaj bajoneti tudi ob velikih praznikih menarhije državno politiko in da so pogosto namerjeni tudi na prsi strankinih voditeljev. Menite, da ste v Avstriji varni pred tem. Ampak če opravičeno verjamete, zavarovani le niste z zakonitimi garancijami, ki jih nudi ta država, garancije nosite kvečjemu v lastnih prsih in ta garancija se glasi: Nesposobnost za možato dejanje in za možat odpor. (Odobranje socialnih demokratov.) Ali bi bilo v drugi evropski državi mogoče, da prihajajo dan za dnevom vesti iz personalno in realno zvezanega Ogrskega o policijskih nasilstvih nad parlamentom, o obsednem stanju, pod katerim stoji vse mestno prebivalstvo, o vsakdanjih pohodih vojaške asistencije v svrhu navadnega glasovanja? Če bi se to godilo v Parizu, Berlinu ali Peterburgu, bi dunajsko meščansko časopisje, bi meščanski poslanci v Avstriji možato izražali svoje strmenje, svoje ogorčenje nad hohnozollernko predrznostjo in nad carskim despotizmom. Če pa se vse to godi na Ogrskem, naklada v tem slučaju zanesljivo ne realna zveza, temveč personalna unija gospodom pokorno molčečnost. (Živahno pritrdjevanje socialnih demokratov.)

MAKSIM GORKIJ:

Pesem o strakošu.

Nad sivo morsk gladino koplji veter temne oblake. Med oblaki in morjem drvi strakoš, sličen črnemu blisku.

Sedaj s perutnicama se valov dotikajoč, sedaj po bliskovito vzdigajoč se k oblakom, kroži, in oblaki poslušajo veselje z drznega ptičevega vpitja.

Iz tega glasu doni — žej po viharju! Moč jeze, plamtečo žalost in zagotovljeno zmago slišijo oblaki iz grla strakoša.

Galebi se boje viharja — boje, frfotajo po morju in hočejo na dnu morja skriti strah pred vinarjem.

In topaljšči stokajo tudi, ni jim mogoča slast boja za življenje: grom strele jih ustraši.

V strahu skriva neumni pingvin svoje debelo telo v pečinah... Samo ponosni strakoš kroži drzno in prosto po valovitem in sivem morju.

Vedno bolj in bolj se bližajo oblaki morju in plesoč gredo valovi gromu naproti.

Votlo zagrmí. Jezno šumeč vzdihujejo valovi in valčki v prepiru z vetrom. Tu objame kopo valov ter jih divje, jezno, vrže v skalnato steno, da se velikanski smaragd razletí v brezštevilo malih, svetlih kapljic in v najdrobnejši prah.

Glasno drvi strakoš sličen črnemu blisku; kakor pušica šviga skozi oblake in dotika črne valove s perutmi.

Vedno globlje v blato!

Ko se je porodila tržaška N. D. O., se je za hip zazdelo, da se bo tržaška narodna gospoda rešila starega, za ves nakod sramotnega policiststva, o katerem je bilo splošno mnenje, da je vodilni duh vsega tržaškega narodnega gibanja. V času, ko je bila N. D. O. na vrhuncu svoje moči, smo slišali iz ust njenih voditeljev izjave, na katere smo se morali v svoji notranjosti veseliti. Stvar se nam je zdela precej naravna. Slovensko ljudstvo nima na sebi ničesar, kar bi ga delalo sposobno za policistovsko službo. Toda dokler ni imelo to ljudstvo pri narodni stranki nobene besede, je moralo slediti politiki, ki so mu jo narekovali njegovi voditelji. Komaj pa je prišlo do besede in je smelo na narodnih shodih na dan s svojim pripravljenjem, se je tudi pokazalo, da želi odstraniti od sebe očitke policiststva, ki so mu ga priložili dotedanji njegovi vodniki. Toda bil je samo trenutek. Vznesenost izjav, ki so odklanjale vsakršno lojalnost in sprejemale najradikalnejše politične ideje, niso prekosile življenjske dobe enodnevnega metuljčka. Tudi to je bilo naravno. N. D. O. in njena privlačna sila in takojšnji skok do znane moči, so bili čemerni pojavi. Zato je bilo in moralo biti čemerno vse, kar je izhajalo iz nje. In ker je bilo njeno življenje brezplodno in ker je uporabljala svojo svojo moč v sterilnem boju zoper socialno demokracijo, ne da bi skušala faktično koristiti svojim članom, je kmalu tudi izgubila svojo magnetično silo in svoje pristaše. S tem je bil poslan na ulico delavski vpliv od mize, kjer se je sklepalo o taktiki narodne politike. Sanje o radikalizmu so se razpršile, ne da bi bile pustile le senco sledu za seboj, in nad »Narodni dom« je zopet legel mrak nazadnjaškega in policijskega duha. Razlika med nekdanjostjo in sedanjostjo je le ta, da so se tudi ostanki N. D. O. popolnoma podvržili vplivu, ki prihaja iz tega nečednega mraka.

Kako se je motil, kdor je pričakoval kaj drugega.

Vsa gonja, ki so jo uprizorili tržaški narodnjaki zoper socialno demokracijo zaradi slovenskih šol, ima svoj izvor v policiststvu. Bivši član naše stranke (Linhart) je bil od vplivne osebe pri odboru političnega društva »Edinost« naznanjem policiji, češ da je anarhist in da piše prekukusne članke v anarhistične liste. Na znanem shodu za slovenske šole pri Sv. Jakobu je dotičnik v svoji jezi pozabil na dolžnosti, ki mu jih je naložila stranka, in pričel, namesto da bi govoril o šolstvu, obkladati odbornike imenovanega društva s špionstvom. Za vse se je narodna gospoda maščevala, kakor se ni mogla bolje. Neprestano, dnevno pripovedovanje o našem nasprotstvu do slovenskih šol, je bilo samo maščevanje nad užaljenostjo osebe, ki je spravila na shodu na dan špionsko početje gotove narodne osebe. Toda policijski duh je bil v »Narodnem domu« močan in vpliven faktor. Ko je tekla leta 1902. po tržaških ulicah delavska kri, je bila »Edinost« edini tržaški list, ki je branila početje policije in vojaštva. In tako početje je branila »Edinost« vsikdar, kadar je bilo naperjeno proti delavstvu ali proti italijanskemu ljudstvu. Ko so najplemenitejši sinovi ruske domovine žrtvovali svoje življenje za svobodo Rusije, ko so bile emoskovske ulice pordečene s svežo krvjo najboljših ruskih sinov, ko so bile ruske ječe polne ruskih za svobodo se bojujočih revolucionarjev, ko je jutranja zarja odkrivala pogled na stotine na vislicah visečih in v imenu slovanskega carja na smrt kaznovanih ruskih domoljubov in je ves civilizirani svet strmel nad junaštvom najboljših Slovanov, je tržaška »Edinost« bra-

nila carjeve tirane, branila bič, ki je razmesarjal telesa revolucionarnih devojč, branila najostudnejša početja najostudnejših ruskih krvnikov in obkladala ruske trpine z izdajalci naroda. In kadar je »Ohrana« organizirala pogrome proti židom in so židovske matere ležale na tleh raztelesene, je »Edinost« slavila ubojstvo kakor narodno junaštvo. In kadar se je zgodilo, da so kakemu ruskemu kroniku izvrvali las z glave, tedaj je bila seveda »Edinost« razljučena nad nečloveško revolucionarno sodrgo. Kdo se bo čudil, ako se poslužuje gospodje v »Narodnem domu« tudi sedaj policijskih sredstev proti socialističnemu delavstvu. Krumirstvo, ki ga je organizirala N. D. O. proti stavkajočim težakom, je bilo sklenjeno od odbornikov političnega društva »Edinost«. Notica, ki jo je objavila »Edinost« za časa zadnje stavke krojačev proti stavki, je bila napisana od policista. Zakaj se čuditi, ako pada ta gospoda sedaj globlje in globlje v blato, sedaj ko skoraj potrebuje pomoči iz hiše v ulici Caserma. Vodstvo N. D. O., ki sedaj ni drugega kot podružnica političnega društva »Edinost« in kateri načeluje inteligent dr. Kišovec, je šlo na policijo z zahtevo, naj ta nastopi energično proti... socialističnemu delavstvu, naj spravi nekoliko socialističnih voditeljev v zapor. In to zaradi tega, ker so se zidari organizirali brez dovoljenja narodne gospode in ker sedaj nočejo delati z delavskimi parasiti. In še v ponedeljek 24. t. m. je »Edinost« objavila proti sodrgu Makucu notico in skoro žugala načelniku tržaške južne postaje, naj Makuca pošlje iz službe, naj mu onemogoči življenje samo zato, ker ima sodrug Makuc svoje prepričanje in ga javno priznava. Tudi to ni nič novega! Saj bi bila rada »Edinost« tudi onemogočila nadaljevanje študij sodrgu Sedmaku samo zato, ker je bil socialni demokrat. Stranka, ki rabi policijo za svojo agitacijo in za svoje orožje proti nasprotniku, pač nima pravice, da bi jo spoštovali. Ako je bilo doslej nemogoče s tako stranko delovati, je po njenih najnovjših nastopih vsako sodelovanje izključeno in nam ne preostaja drugega, kakor da nadaljujemo boj, ki nima samo naloge priboriti slovenskemu delavstvu in socializmu moč, marveč ima tudi nalogo, odstraniti od tržaškega slovensstva pridevek policiotov, ki so mu ga priborili tržaški narodnjaki.

Iris.

Ljubljana in Kranjsko.

— Protj konzumnim društvom. K včerajšnji notici o seji trg. in obrt. zbornice, na kateri je g. Pammer utemeljeval resolucijo proti davčnim olajšavam, ki jih je državni zbor 29. marca 1912 sklenil za konzumna društva — nam piše prijatelj lista, da je bila protikonzumska resolucija soglasno sprejeta. Trgovec Fürsager iz Radovljice jo je navdušeno pozdravil — gostilničar Bučar pa v imenu gostilničarjev toplo priporočal. Zanimivo je pri tem, da vodi v trg. in obrtni zbornici vse protidelavske akcije nemški nacionalni gosp. Pammer, ki kot ravnatelj kranjske stavbinske družbe postopa nad vse teroristično z delavci. In slovenski člani gredo za nemškim nacionalcem Pammerjem čez drn in strn. Liberalni zastopniki kar gledajo, kdaj jim bo treba poklekati pred Pammerjevim veličanstvom. Klerikalci so pač — podobni liberalcem. Obrtniki Ložar, Ogrin, Kregar so seve z obema rokama glasovali proti konzumnim društvom. Zato seve jih ne bosta niti dr. Krek — niti ne Zadruga zveza ukorila. Pribiti pa se mora to dejstvo, da bo jasno: da so klerikalci napram delavcem za konzumna društva, napram trgovcem pa proti. — In gosposka zbornica naj pomaga proti sklepu zbornice poslancev!! Za

močne, mišičaste roke, ki so gosto porasle z rdečo dlako; v njegovih odprtih ustih je polno ostrih, belih zob, in semtertja zavpije kmet s hripavim glasom:

»N-nu... copernica! He! Nu-u! Tako! Tu iniaš eno! Ne tako bratje!...«

In za vozom se vali množica in vpije, rjove, žvižga, se smeja... podpihuje... Mali dečki letajo... pridrve k ženi, ji zakričijo zasmehovalno besedo v obraz. Potem prevlada smeh množice vse druge zvoke in tudi tanki pisk biča po zraku...

Ženske prihajajo z vznemirjenimi obrazi in blisketajočimi očmi... Možje prihajajo in vpilijo kmetu na vozu nekaj besed... Obrne se k njim in se glasno zasmehuje, ko odpre na široko usta. Udarec z bičem po telesu žene... Dolga, tanka vrstica se ovija ram in rok. Tu potegne kmet vrvi; žena strašno zavpije in pade, preobrnivši se na hrbet v prah... Veliko izmed množice jih prisloži in se jih nagne nadnjo ter jo pokrije.

Konj se ustavi, a za trenutek že gre dalje in osramočena žena se pomika, kakor poprel za vozom. Počasi korakajoč maje siromašni konj glavo, kakor bi hotel reči:

»Glejte, kako nizkotno je biti žival. K vsaki reči si lahko prisiljen...«

In nebo — južno nebo je čisto — nobenega oblaka ni videti in prostovoljno razsijple poletno sonce vroče žarke...

Na sprednjem delu kmečkega voza je privezana na vrvi z rokama mala, naga, mlada ženska. Hodi čudno, od strani, njena glava, z gostimi, zmernimi, temnimi lasmi, je vzdignjena, široko odprte oči gledajo v daljavo s topim, brezpomembnim pogledom, v katerem ni nič človeškega... Na njenem telesu je polno modrih in škrlatno rdečih, okroglih in podolgovatih madežev, njena leva, močna, deklisla stran prs je razmesarjena in kapljica za kapljico krvi prihaja na površje... Kri tvori po vsem telesu rdeč trak, in na levi nogi do kolena, trak, ki je po ključni kosti pokrit z debelo plastjo prahu. Če vidiš telo, misliš, da je po vsem telesu odrezan dolg trak kože; in telo ženske je moralo biti že pred dolgim časom raztepeno s polenom — bilo je nenavadno oteklo in strašno modro.

Vitke male noge se komaj dotikajo tal, telo je vpognjeno in se maje semtertja in nerazumno je, da še more stati na nogah, ki so kakor telo gosto pokrite z modrordečimi madeži, da se ne zgrudi in obvisi na vrvi, se drsa za vozom po prašni, gorki cesti...

Na vozu stoji visokorasel kmet v beli srcaji, s črno debelo kapo, izpod katere se vsiplje čop rdečih las na čelo; v eni roki drži vajeti, v drugi bič, s katerim udarja enkrat po kojnjem hrbtu, drugi pa po telesu žene, ki je že tako vse razbito, da nima nič več človeške oblike. Oči rdečelasega kmeta se svetlikajo v satanskem veselju in njihova zelena barva odkarjara rdečim lasem.

Do kometov zavijam rokavi odkrivajo

Tako plava kakor demon — ponosni, črn demon viharja — smeje se in vzdihuje... Smeje se valovom, vzdihuje veselja!

V gromu čuti že dolgo utrujenost, on ve, da oblaki ne skrivajo dolgo solca — ne, ne skrivajo ga!

Veter tuli... Votlo grmi... Kakor modri plamenčki vzplamti dolga vrsta oblakov nad morskim breznom. — Morje vsrkava žarke bliska in jih ugaša v svojih valovih. Kakor ognjene kače se vijo in izgubljajo v morju.

Vihar! Vihar začena divjati, vihar kraljuje nad prirodo.

Tako plava drzni strakoš ponosno med bliski in nad jeznoječim morjem, in oznanjevalec zmage kliče:

O, da bi vihar še bolj strašno, še bolj močno divjal!

MAKSIM GORKIJ:

Izprevod.

Po vaški cesti, med belimi fivnatimi kočami, se vije z divjim vpitjem nenavaden izprevod.

Gruča ljudi prihaja, prihaja natesno in počasno — pomika se naprej liki velik val in spredaj koraka konjiček, smešen dolgodlak konjiček, ki žalostno poveša glavo. Če vzdigne sprednje noge, potem zmaje z glavo tako čudno, kakor bi hotel z gobcem raztriti cestni prah, in če premakne zadnjo nogo, se zniža hrbet skoraj do tal, kakor da se zgrudi še isti hip.

kaj takega glasujejo narodni naprednjaki in zastopniki S. L. S.

— **Pavšalno je lagal** občinski svetnik T. Novak na klerikalnem shodu v Trnovem, ko je med tistimi par besedami, ki jih je bil izrekel, izpregovoril tudi čisto navadno klerikalno demagoško laž, da gre občinski svetnik sodrug E. Kristan v občinskem svetu čez drn in strn za liberalci. Če bi gospod občinski svetnik Novak krščanstva ne imel samo na jeziku, pa bi se vprašal, ali je ta trditev resnična, bi mu morala njegova vest odločno odgovoriti, da ni res. Ali pa je morda gospoda Novaka vest že tako vtopila v klerikalni demagogiji, da že ne čuti več glasu, resnice? Zakaj nepobitna resnica je, da je sodrug E. Kristan v občinskem svetu čisto glasoval proti liberalcem, da so celo liberalci zavrgli važen njegov predlog. Gospod Tomaž Novak menda misli v svoji naivnosti, da mora sodrug E. Kristan glasovati za sleherni klerikalno demagogijo. Sicer pa bi mi gospodu Novaku priporočali, naj napreje pri sebi začne s temeljito remeduro, preden meče okolo sebe z lažnjivimi očitki. V občinskem svetu se oglašajo za besedo, ko je zadeva že rešena, če prav nima nič drugega povedati, kakor da se je zadeva dobro rešila, kar itak brez njega vedo. Pa gospodu Novaku gre seveda za demagoško reklamo kakor vsej klerikalni »opoziciji«. Potem ni čuda, da se ob klepetavosti zgodi tudi kaka nesreča, kakor na eni prvih sej, ko se je že oddal neki senožet v najem, gospod Novak pa je mislil, da mora še klepetati, pa je klepetal, naj bi se oddal senožet v najem po starih cenah, ne pa po novih, češ da bodo najemniki na boljšem. Ampak najemniki bi bili na slabšem, zakaj stare cene so bile višje od novih. Na smeh, ki je tedaj izbruhnul v občinskem svetu, je podžupan dr. Triller blago pripomnil, da se vsakdo lahko zmoti... Torej le poboljšajte se, gospod Novak.

— **Shod v Trnovem.** Pred kratkim so imeli klerikalci v Trnovem shod, na katerem so uganjali po svoji stari navadi demagogijo, kakor jo v obilni meri uganjajo v občinski hiši. Klerikalci bi se silno radi pokazali za demokratične in za ljudski blagor vnete odreševalce v slovenski domovini; v ta namen so jim zlasti ljuba tista sredstva, ki jih nič ne veljajo, namreč — besede. Tam pa, kjer bi res lahko kaj storili za ljudstvo, pa drže roke mirno križem. Evo vam dokaza! V občinski hiši se delajo strašno vnete demokrate, ampak ves njih »demokratizem« je zavrit v tako debelo demagogijo, da jo mora opaziti že najhujši politični slepec. Koliko je vreden »demokratizem« naših klerikalcev, je razvidno iz sedanjega skandaloznega občinskega volilnega reda, kjer so bili imeli klerikalci priliko pokazati svojo ljubezen do ljudstva v vsem sijaju. Prav tako je razvidna klerikalna ljubezen do delavskega ljudstva tudi iz deželnozbornskega volilnega reda. Vzlic temu pa imajo ti ljudje še dovolj trdnega čela, da hodijo okolo in lažejo naivnim ljudem, ki še sedajo na klerikalne limanice. Tak demagoški posel so opravljali tudi na zadnjem shodu v Trnovem. Zategadelj so trnovski sodrugi sklicali v ponedeljek zvečer k Sokliču shod, na katerem je sodrug Kocmur govoril predvsem o domačih ljubljanskih razmerah. Pokazal je z živimi zgledi, da ljubljansko delavstvo nima ničesar pričakovati od liberalcev in prav tako nič od klerikalcev; obeti obojih so le demagoška sredstva za lovenje delavskih glasov. Koliko je vredna klerikalna ljubezen do delavstva, je že znana stvar; da pa liberalna ni prav nič boljša, smo vedeli že davno, posebno jasno pa se je pokazalo ob glasovanju za predlog občinskega svetnika sodruga E. Kristana, ko so liberalci glasovali proti temu, da si ohrani občina ingerenco na podjetnika, ki bo prevzel zgradbo kanalov zbiralnikov. Govornik je temeljito razkrinjal klerikalno demagoško politiko, zlasti je omenil »delovanje« trnovskega občinskega svetnika Novaka, ki se v občinskem svetu oglašajo za sleherni malenkost, važnih zadev trnovskega prebivalstva pa ne vidi. Slednjič je govornik pozival navzgor na živahno organizatorično delo, pozival je na razširjenje »Zarje« in ob splošnem odobravanju končal. Shod je bil zelo lepo obiskan; sklenilo se je, da se v kratkem priredi še en shod. Shod je bil zaključil sodrug Mlinar s pozivom na krepko delo, ki naj pokaže, da v Trnovem ni tal za klerikalno pšenico. Shod je skušal motiti neki klerikalec, ki se je drl s ceste na vrt; ko pa je videl, da se za njegovo kričanje nihče ne zmeni, jo je klaverno odkuril v gluho noč.

— **Občni zbor ljubljanskih zidarjev.** V nedeljo dne 23. t. m. je imela ljubljanska podružnica zidarjev svoj redni občni zbor v gostilni pri Petriču; občnega zbora se je udeležilo nad 50 zidarjev. Načelnik sodrug Čok je podal poročilo odbora in blagajnik sodrug Skubic poročilo blagajne, ki izkazuje koncem leta 1911. dohodkov 519 K 69 v, izdatkov 410 K 80 v, preostanka v letu 1911. 108 K 89 v. K poročilu je sodrug Vičič omenjal, da bi moralo biti bolj ugodno; pa da tega niso zidarji sami krivi. V tem smislu je poročilo nekoliko izpopolnil. Občni zbor je vzel na znanje poročila in na predlog revizije odobril računski zaključek ter izrekel dosedanjemu vodstvu priznanje. V odbor so bili izvoljeni na predlog sodr. Vičiča sodrugi: za načelnika Novak Jožef, za namestnika pa Čok Ivan, za zapisničarja Peršič Alojzij, za namestnika Rojnik Alojzij, za blagajnika Skubic Miha, za namestnika Hameršek Ivan, za odbornike Kulot Alojz, Kosi Miha, Čopič Alojzij; v revizijo Kocjan Viktor in Skanz Jožef. O pomenu organizacije je govoril sodrug Vičič ki je opisoval razmere v zidarski stroki drugod in pri nas; v debato so posegli sodrugi Novak, Hameršek in Rojnik. Končno se je sprejela resolucija, ki apelira na vse bratske organizacije in organizirane stavbene delavce posebno na tržaške in goriške sodruge, da konsekvентno vodijo boj in vporabljajo vsa sredstva, ki jih ima na razpolago proti takim zidarjem, ki niso organizirani ter bi le radi zajemali iz sklade, ki jo drugi napolnijo; ljubljanski zidarji izrekajo priznanje tržaškim zidarjem in se obračajo do

njih, naj posebno pazijo na tiste, ki prilajajo iz Ljubljane ter prosijo, da vsakega že vnaprej zavrnejo, da se v svojem kraju organizira. Obširnejše poročilo o tem zanimivem občnem zboru izide v strokovnem listu v »Stavbinskem delavcu«.

— **Denunciant!** Dr. Lampe se je v deželnem šolskem svetu spraval nad Aškercov pogreb in denunciral študente in studentke, ki so se ga udeležili, tako — le: Svobodna misel je organizacija, katere namen je, verstvo in cerkev popolnoma uničiti, je revolucionarna, protimonarhistična organizacija, kakor se je pokazalo v Španiji in na Portugalskem. Aškerc je proslavljal Ferrerja, s katerim je bil skupaj v Pragi kot podpredsednik mednarodnega shoda Svobodne misli. Te Aškercove ideje je v svojem skrajno brezskrbnem nagrobnem govoru proslavljal profesor dr. Ilesič. Za politično demonstracijo take vrste so se pa zlorabljali tudi dijaki, ki so nosili venec Svobodne misli in socialne demokracije, in učenke mestnega dekliškega liceja, ki so nosile z lipovimi vencji ovite naslove Aškercovih spisov, med katerimi so pamfleti na katoliško cerkev brez vsake literarne vrednosti. To je baže aranzirani poš. Jug. Ker je to v direktnem nasprotju s šolskimi postavami, predlaga preiskavo, o katere izidu se naj poroča v deželnem šolskem svetu. Predsednik ekselencen baron Schwarz je Lampetu priklimal. Lampe izgubi, kakor je videti svoj dan, če ni denunciral. In pri denunciantem poslu mu služi tudi debela laž o socialno — demokracijem vencu, ki ga obeša svojim žrtvam!

— **Kaj pa Notranjska?** Včeraj je priobčila »Zarja« kratko poročilo, kako napreduje »Vzajemnost« po G

tom zahteva Drava žrtve, a oblasti se ne zga-
ajo da bi zgradili primerno kopališče.

Vabilo na naročbo.

Zarja izhaja vsak dan ob 11. dopoldne in
tane naročnina

Za avstro-ogrske kraje:	
celoletna	K 2160
polletna	1080
četrtletna	540
mesečna	180

Za Nemčijo:	
celoletna	K 2640
polletna	1320
četrtletna	660
mesečna	220

Za ostalo inozemstvo celoletno 36 kron
in sicer s pošiljanjem na dom ali po pošti. Na-
ročnino je pošiljati naprej.

Posamezna številka 8 vln. v administraciji
in tobakarnah:

Naročnina se pošilja pod naslovom: Uprav-
nišvo „Zarje“ v Ljubljani.

Koroško.

— Jezuiti špekulirajo. Iz Volšperka poro-
čajo, da so jezuiti pri Sv. Andreju prodali večji
del svojih obsežnih posestev milijonarju pl.
Kolleggu. Napravili so baje dober »kšeft« in na-
meravajo zopet kupiti kako drugo veliko po-
sestvo.

Goriško.

— Izvrševalni odbor okrajne organizacije
v Gorici ima svojo sejo v soboto, dne 29. ju-
nija t. l. (na dan sv. Petra in Pavla), ob 10. do-
poldne v prostorih »Delavskega doma« v Go-
rici. Odborniki so naprošeni, da se te seje go-
tovo udeležijo.

— Okrajna organizacija v Gorici priredi v
nedeljo, dne 28. julija t. l. veliko delavsko ve-
selico v prid milijonskemu skladu »Zarje«. Kraj,
kjer se bo veselica vršila, priobčimo v eni pri-
hodnjih števil list; prav tako bode tudi spo-
redniti veseli pravčasno objavljeni. Priporo-
čamo že sedaj delavstvu iz vse goriške oko-
lice, da se pripravi ta dan, da bo veselica uspe-
la čim sijajneje. Bratska pevstva društva, ki bi
hotela prostovoljno sodelovati na tej veselici,
so naprošena, da to naznanijo veseličnemu od-
boru okrajne organizacije v Gorici, ul. Tre Re 16.
Ravno tako je naprošeno tisto delavstvo iz od-
daljenih krajev, ki se namerava veselice vde-
ležiti v večjem številu, naj to naznani gori-
menemu odboru, da bode preskrbel za dostojen
sprejem.

— Okrajna bolniška blagajna v Gorici je
imela v nedeljo, dne 23. t. m., svoj izredni občni
zbor, na katerem se je prvokrat razpravljalo v
slovenskem in v italijanskem jeziku. Prisotnih
je bilo 48 delegatov članov in 27 zastopnikov
delodajalcev. Zborovanje je otvoril predsednik
A. Callini; razpravo v slovenskem jeziku je vo-
dil zapisnikar Stofa. Zapisnik zadnjega ob-
čnega zbora je bil sprejet brez čitanja. V načel-
stvo so bili izvoljeni: Markič Mihael, Arčon
Ivan, Callini A., Sborzil Josip, Cargnel Ugo,
Salla Anton od delegatov članov in dr. Novak
Ivo, Drufovka Rudolf, Kravos Ivan od zastop-
nikov delodajalcev. V nadzorovalni odbor so
bili izvoljeni 4 odborniki od delegatov članov
in 2 odborniki od zastopnikov delodajalcev; v
razsodišče: 4 delavski delegati in 1 delegat
delodajalcev. Remuneracija odbornikom je bila
— na predlog delegata Cargnela — določena
soglasno v dotedanji višini. Pri raznoterostih
je zastopnik delodajalcev dr. Podgornik pred-
lagal z ozirom na to, da bolniška blagajna raz-
teza svoj delokrog razen goriškega sodnega
okraja, tudi na pet gorskih sodnih okrajev, ka-
teri so izključno slovenski, da novoizvoljeno
načelnstvo preštudira izpremembo § 35 pravil
ter skliče v kratkem drugi občni zbor s pred-
logom, da se izroči nadzorovalna oblast bla-
gajne c. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici in
odvzame goriškemu magistratu. Predlog je bil
soglasno sprejet.

— Podgora. V petek, 28. t. m. bo zaupni
shod v prostorih sodnega E. Bizaja. Na dnevnem
redu je poročilo o strankinem zboru in
sklepanje o veselici, ki se priredi prihodnji
mesec v korist »Zarje«. Sodruga vabimo, da
se udeležijo tega shoda v velikem številu. Shod
bo ob pol. 8. zvečer.

— Politični odbor. Iz Podgore nam poročajo: V
nedeljo jutraj je šel neki kmet v vinograd
onostran hriba Kalvarije. Ko se je vračal z
drugim kmetom po kolovozu, sta videla v
travi ležečega človeka. Mislila sta, da je
kmečki delavec, ki počiva v senci, ko sta se
pa približala, sta opazila, da je dotični ranjen
naglavni in levemu ušesu. Pozneje so spoznali,
da je mrtvec in je Brešan iz Ločnika, po do-
mače Rati. Delal je v vinogradih v jutrajnjih
urah. Ker pa ima oziroma njegov oče lov v
tistih gozdovih, sumijo, da gre za napad lov-
skega tatu. Brešan je bil prestreljen na desni
strani prsi in skozi prste desne roke. Na glavi
je imel več ran in levo uho prerezano. Prvo-
tno so mislili, da gre za samomor, sodna ko-
misija pa, ki je prišla na lice mesta je konsta-
tirala, da gre za zločin uboja. Prenesli so ga
v mrtvašnico v Podgoro, kjer so ga v ponde-
rek raztelesili. Rajniki je bil uslužen pri južni
železnici.

— Vodstvo obrtne nadaljevalne šole v Sol-
kanu vabi prijatelje obrtnih nadaljevalnih šol,
obrtne mojstre, delavce in trgovce h sklepu šol-
skega leta dne 30. junija t. l. ob 11. dop. v šol-
skem posloplju in k razstavi letnih izdelkov, ki
se odpre do 5. pop.

Istra.

— Som v opatijskem kopališču. V kopali-
šču Angiolina se je pokazal v pondeljek nena-
doma precej velik morský som. Med kopali je

nastalo veliko razburjenje in preplašeni so le-
tali sem in tja. Ribiči so šli takoj na lov. Bilo
je jako zanimivo gledati kako so preganjali in
gnali mladega soma soma proti obrežju. Končno
so ga tako zapletli v mreže, da ni mogel nika-
mor več, nakar so ga pobili. Som je letošnji
mladič in meri čez dva metra.

Državni zbor.

Dunaj, 26. junija.

Prva skupina paraagrafov brambne reforme
je bila danes sprejeta in pojutrišnjem upajo pa-
triotije spraviti vso predlogo pod streho. Bilo je
naravnost gniljivo videti, kako so črnorumeni
junaki prihiteli pokazati svojo brezmejno vda-
nost militarizmu, glasovati za vse zahteve vojne
uprave in hrabro poteptati vse predloge, s kate-
rimi bi se ogromna bremena novega zakona
vsaj nekoliko ublažila. Vse, kar ni v vladnem
načrtu, je bilo kratkotalno odklonjeno. Vlada
večina je funkcionirala kakor dobro namazana
mašina, ki nič ne misli in nič ne čuti, ampak
samo opravlja predpisano nalogo. Seja je tra-
jala do 11. zvečer, ker je bilo treba več ur za
glasovanje po imenih, kar je trajalo skoraj do
4. popoldne. Potem je bila debata o drugi sku-
pini zaključena, ki se jutri nadaljuje.

Zaključno besedo o prvi skupini je imel po-
ročevalec dr. Sommer (nem. nac.), čigar govor
ni bil nič posebnega.

Nato se je pričelo

glasovanje.

Leuthnerjev predlog, da se preide na dnevni
red in da ima vlada predložiti nov brambni za-
kon s 14mesečno vojaško službo je odklonjen.

Liebermannov predlog, da se odgodi spe-
cialna debata, dokler vlada ne predloži novega
zakona o vojaškem preskrbovanju, je odklo-
njen.

Liebermannov predlog, da bodi vo

B. Götzl, Ljubljana

Mestni trg št. 19. — Stari trg št. 8.

— S pomočjo policije. Tržaški narodnjaki so izgubili vsako zaupanje. Zato bi radi angažirali tržaško policijo da bi jim pomagala proti socialistom. Tako so se podali na policijo in se tam pritožili, da še noben socialist ni aretiran, še noben zaprt in da krvnika tudi še ni v Trstu, ki bi obešal socialne demokrate. Na policiji so se pritožili, da socialisti terorizirajo narodne delavce, da ne puste N. D. O. krumiriti itd. Končno se je policija narodnih komedijantov usmili in si napisala na črno listo vse od narodnjakov naznanjene socialiste. Med temi so tudi Petijan, Regent, Lukežič, itd. In sedaj čakamo obsodbe. Človek bi mislil kmalu, da je Narodni dom podružnica tržaške policije. Mor-da je pa res.

— Ljudje, ki so ob pamet. Strah pred naraščajočo socialno demokracijo v Trstu je ukradel raznim tržaškim narodnjakom in nekaterim dnevnikom vso pamet. Sedaj vam preobračajo kozle, da je veselje. V svoji sobotni številki je objavilo ljubljansko glasilo N. D. O., da bo v ponedeljek 24. t. m. splošna strastna zidarev proti narodnim zidarjem. Dopis je bil dolg in tisti, ki so ga napisali, bi bili radi, da bi ljudje vrjeli v splošno stavko. Nikjer niso slišali pripovedovati o splošni stavki. Nobenemu ni padlo v glavo, da bi morali zidari stopiti v stavko zaradi petih zidarjev, ki so organizirani pri N. D. O. Toda narodni »delavci« bi radi, da bi se jih smatralo za človeke kaj in se jim zato sanja o splošnih stavkah. Jutri bodo seveda pisali, da so se zidari narodnih delavcev zbal in da je šla stavka po vodi. Tako si jih delajo, izmišljujejo in rešujejo sami stavke. Pretečeno nedeljo je priredila narodna skupina uslužbencev mestne plinarne veselico. Skupina N. D. O. uslužbencev mestne plinarne šteje 16 članov. Socialistična organizacija pa šteje 700 članov. Narodni uslužbenci so priredili veselico in ljubljansko glasilo N. D. O. je objavilo zaradi tega v sobotni številki članek na uvodnem mestu. Veselica se je vršila klavirno, da bolj ni bilo mogoče. Šestnajstotica narodne skupine je bila vsa v službi. Narodnih krogov pa, katerim naj N. D. O. služi, ni bilo na veselici. In vsemu temu pravilo narodno delo. Ljudje so izgubili pamet. In sedaj jo iščejo, toda zaman!

— Zastrupljenje. Šestletni Alojzij Rezič v Trstu je videl doma na mizi steklenico, in menel, da je liker, je napravil požirek. Pil pa je strup. Mati ga je hitro nesla na rešilno postajo, kjer so mu izprali želodec in ga tako rešili smrti.

Delavsko gibanje.

— Proti varstvu stavkokazov. Na Švedskem je že 13 let v veljavi zakon, ki določa dveletno prisilno delo za onega, ki hoče z grožnjami ali nasilstvom odvrti koga od dela. Vlada sedaj predlaga, naj se kaznuje le oni, ki ustno ali pisмено grozi z dejanskim nasilstvom in naj se prisilno delo spremeni v zapor ali denarno kazen. Justični minister je pri debati o tem zakonu dejal v zbornici: »Nekateri so hoteli dokazati, da ta zakon ni razredni zakon. Poskus se jim je ponesrečil. Zakaj jasno je, da je to, kar imenujejo varstvo onih, ki hočejo delati, le plašč za interese delodajalcev. Ni najhuje to, da je zakon sklenila zbornica, v kateri so prevladovali interesi delodajalcev, in da obsoja zakon dejanja, ki so proti njihovim interesom, najhuje je to, da so s tem zakonom prelomili splošna pravna načela, ker zakon kaznuje že poskus pregreška in sicer prav tako trdo, kakor izvršeni pregrešek ali pa zločin. Zakon, ki tako očitno krši splošna pravna načela v prid delodajalcev, je v resnici razredni zakon.« No, gospodica zbornica je bila gluha za vse utemeljene očitke in je odklonila premembo zakona. V poslanski zbornici je bil pa sprejet s 138 glasovi proti 50 predlog socialnih demokratov, ki zahteva popolno odstranitev izjemnih določb.

Novice.

* V smrt za zaročnico. Pred nekaj tedni se je utopila v vodnjaku v Mihačevi Dragi v hrvaškem Primorju deklica Albina Mihič. Dekle je zapustilo pismo, da je vzrok njenega samomora Ema Superina, ki da ji je prevzela zaročnika zidarskega mojstra Modesta Škrobonjo. Škrobonja je takoj javil po časopisih, da ni zaročnik Superinove in da si je to Ema Superina nafaš izmislila. Te dni pa so našli v istem studencu, v katerem se je utopila Albina Mihič, mrtvega Modesta Škrobonjo. Pri mrtvecu so našli pismo, v katerem pravi, da mu brez zaročnice A. Mihič ni mogoče živeti. Tako je zlobni jezik povzročil smrt dveh oseb, ki bi sicer lahko srečni živeli na svetu.

* Blazno dejanje. Grozen prizor se je odigral v petek dopoldne na obrežju Donave v Ybbsu, 40letni Avgust Ammon, ki je že več let kuhinjski predstojnik v deželni blaznici v Ybbsu, je vrgel voja otroka, dveletno Emilijo in sedemletno Ano v Donavo in potem skočil še sam za njima. Hčerki sta bili dopolne v šoli, oče ju je prišel iskat, češ da ju mora vzeti seboj k nekemu opravlku in da ju kmalu zopet pripelje nazaj. Tesarji, ki so delali ob Donavi, so zapazili potapljačce, ki so jih valovi že zgrabili in drveli s seboj. Hitro so jim priskočili na pomoč, vrgli bruno v vodo, za kojega se je Ammon udil prijel. Od brega so jim šli s čolnom nasproti. Ammon je bil že popolnoma brez moči, trdno se ga je oklepala desetletna Emilija. Oba so potegnili v čoln. Mlađe deklice niso mogli dobiti, valovi so jo že odnesli. Vzrok groznega dejanja še ni

razjasnjen. Ammon je baje že delj časa imel namen umoriti sebe in otroke. Pred kratkim je menda hotel z britvijo prerezati otrokoma vrat, a ga je žena še pravočasno zapazila. Izročili so ga okrajnemu sodišču.

* 400 milijonov za dobrodelne ustanove. Ko se je na Francoskem uveljavil zakon za ločitev države od cerkve je prišlo pod sekvester 68.551 cerkvenih zavodov. Finančno ministrstvo poroča pravkar, da je do konca leta 1911 popolnoma likvidiralo 47.425 teh zavodov. Občinski in okrajni dobrodelni zavodi so dobili iz likvidacije doslej 335 milijonov frankov. Ta vsota bo narasla na 400 milijonov frankov, čim iztirjajo zastale zneske.

* Pes v politiki. O sodelovanju psov v političnih bojih pripoveduje »Cacciatore Italiano«. Zelo slabo se je godilo l. 1848 psu nekega zloglasnega avstriskega policijskega komisarja v Milanu. Italijanski patriotje so ga vjeli in ga pobarvali belo, rdečo in zeleno. Policisti so vjeli psa in ga pobili. V Piranu so leta 1894 Italijani obesili psom žalne trakove, in so na ta način protestirali proti dvojezičnim napisom na javnih uradih. L. 1897. je letal po milanskih ul. koder ob času občinskih volitev in je nosil veliko tablo z napisom: »Glasujte za socialiste«. V Londonu so l. 1898 polovili vse polno psov in jih odeli z ogrinjali, na katerih so bili natisnjeni različni pozivi naj volilci glasujejo ali za socialiste, ali za Chamberlaina. Bolj samosvoje je nastopil oni pes, ki je v začetku prejšnjega stoletja prišel skrivaj v angleški parlament in je začel silno tuliti, ko je govoril ravno lord North. Ta je mislil, da ga zasmehuje kdo izmed njegovih tovarišev in je predlagal, naj se dotičnika izključi od seje. Psa so baje obesili potem za kaznen na hodniku parlamenta.

* Koliko vode porabi človek na leto? To vprašanje je skušal rešiti profesor Bache s pariške Sorbone. Bache je odgovoril: 6 milijonov litrov. Seveda ne popije človek vseh teh 6 milijonov litrov vode. Človeško telo dobiva največjo množino vode posredno. Povprečno poje vsak človek na leto 100 kilogramov kruha in približno tudi toliko mesa. Da pa se pridobi 100 kg kruha in 100 kg mesa, je treba 4 milj. litrov vode. Človeško telo pa vsebuje samo zelo veliko vode. Človek, ki tehta 75 kilogramov ima 48 kilogramov vode, kosti imajo 25 procentov, živci nekaj več kakor 50 procentov in koža ima 75 procentov vode. Kri ima 80 delov vode.

Odgovorni urednik Fran Bartl.
Izdaja in zalaga založba »Zarje«.
Tiska »Učiteljska Tiskarna« v Ljubljani.

prijatelj moj,
Gre na vsako pot z menoj!
Ker se večkrat z njim krepčam,
Vedno zdrav želodec imam!

Najboljše krepčilo želodca!
Sladki in grenki.

Pazite na pristnost!
Posebno na kolodvorih!

Postavno varovano

Splošna priljubljenost

preizkušenega : Franckovega : kavi-
nega dodatka * pripisati je njegovi ne-
dosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.

* s kavnim mlinčkom.

Najnovejše! Najnovejše!

Maksim Gorkij

„Mati“.

Cena K 4.—.

To pohvalno delo slavnega ruskega pisatelja je izšlo te dni. Dobiva se po vseh knjigarnah, kakor tudi v založbi »Zarje« v Ljubljani, ki je knjigo založila in izdala.

Brez konkurence!
Krasne novosti spomladanskih oblek in površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.
Solidna postrežba.
Najnižje cene.

Tobakarne oziroma prodajalne „Zarje“ v Trstu so:

Južni kolodvor.
Ficke, Kasel Silos pred vhodom v prosto luko.
Moze, ulica Miramar 1.
Beden, ulica Madonnina št. 2.
Gostilna Internacional, ulica Giovanni Boc-
cacio št. 25.
Lavrenčič, trg pred Kasarno (Piazza Ca-
serma).
Pipan, ulica Ponte della Fabra.
Gramaticopulo, Piazza Barriera.
Bruna, ulica del Rivo.
Raitinger, Riva Grumola št. 20.
Hoeltl, trafika na državnem kolodvoru.
Bajc, ulica Geppa.
Kovač Antonija prodajalna v Sv. Križu.
Muraro Matej, Via Sette Fontane 14.
Geržina, Rojan.
Minussi, Gretta.
Skladišče II. kons. zadrug na Belvedere.

Ali sem „Zarji“ že pri-
dobil novega naročnika?

Letošnje poletje
v znamenju
Bata čevljev

Dobi se poysod.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z n. z. 4¹/₂ 0 v Ljubljani

obrestuje hranil. vloge po 4¹/₂ 0 brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: 20.000.000. Popolnoma varno naložen denar. Rezervni zaklad K 700.000

Prva ljubljanska higijenična mlekar

priporoča

Yoghurt-bulgarsko kislo mleko

kakor tudi pasteurizirano polno mleko, posneto mleko, kislo mleko, sladko smet-
tano (Obers), kavino smetano, kislo mleko, sir.

Prima čajno maslo

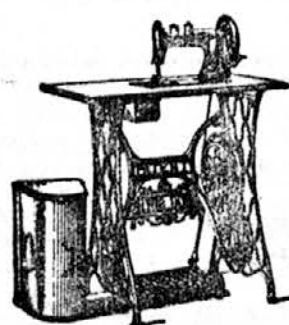
v centrali: Slomškova ulica št. 3 kakor tudi v prodajalnah in mlečnih pivnicah:
Lingarjeva ulica št. 1, Poljanska cesta št. 13, Florjanska ulica št. 3, kjer se
vedno tudi gorko in mrzlo mleko dobiva.

Dostavlja se tudi na dom.

Ivan Jax in sin, Ljubljana

Dunajska cesta št. 17

priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev in stroje za
pletenje (Strickmaschinen) za
rodbino in obrt.

Pisalni stroji Adler. - Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

„Zarja“ se prodaja v Ljubljani po 8 vin.

v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Pirnat, Kolodvorska cesta.
Zupančič, Kolodvorska cesta.
Blaz, Dunajska cesta.
Sterkovič, Dunajska cesta.
Fuchs, Marije Terezije cesta
Tivoli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Šubič, Miklošičeva cesta.
Senk, Resljeva cesta.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Treo, „
Kušar, „
Podboj, „
Bizi, Bahoričeva ulica.
Remzgar, Zelena jama.
Svetek, Zaloška cesta.
Šešark, Šelenburgova ulica.
Suhadole Anton, Zelena jama 50.

Dolenec, Prešernova ulica.
Pichler, Kongresni trg.
Ušeničnik, Zidovska ulica.
Kleinstejn, Jurčičev trg.
Wisiak, Gospodska ulica.
Stiene, Valvazorjev trg.
Košir, Hilsnerjeva ulica.
Sušnik, Rimska cesta.
Klanšek, Tržaška cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blaznik, Stari trg.
Kustrin, Breg.
Sever, Krakovski nasip.
Državni kolodvor.
Križaj in Kotnik, Šiška
Likar, Glince.
Jezeršek, Zaloška cesta.